

# ПРАВА ЛЮДИНИ

AMNESTY  
INTERNATIONAL



ТРАЙБ

# ПРАВА ЛЮДИНИ

AMNESTY  
INTERNATIONAL



ТРАЙБ

# ПРАВА ЛЮДИНИ

Права людини – це концепція, яка передбачає, що ми заслуговуємо на певні речі просто тому, що ми люди. Право на життя, освіту, гідний рівень життя, мирні зібрання, самовираження. Права краще відчуються і зрозумілі, коли їх порушують (хоча це також залежить від суспільства і рівня культури прав людини у ньому).

Обґрунтування та осмислення: релігійне, державне (не в правозахисті), біологічне, аксіоматичне (приймаємо без доказів як базу для подальшого руху).

Майкл Іґнат'єф (інтелектуал, політик, дослідник): «Права людини стали *lingua franca* глобальної моральної думки, як англійська стала *lingua franca* глобальної економіки.»

# Рада Європи про еволюцію прав

## ЛЮДИНИ

- **Громадянські і політичні права:** особиста свобода і захист індивіда від зловживань держави.
- **Соціальні, економічні, культурні права:** права на освіту, сім'ю, працю, гідний рівень життя, вільну участь у культурному житті, відсутність дискримінації.
- **Солідарні права:** право на мир, здорове середовище, гуманітарну підтримку.
- **У зв'язку з розвитком науки:** «Конвенція про захист прав і гідності людини щодо застосування біології та медицини» 1997 р. забороняє дискримінацію за походженням, дозволяє генетичні тести лише з метою охорони здоров'я, забороняє медичну допомогу у розмноженні задля визначення статі дитини.

# КОРОТКА ІСТОРІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ:

- 1215, **«Велика хартія вольностей»**, Англія: переважно стосується відносин монарха і вільних людей, тобто баронів. Захист від незаконного ув'язнення, доступ до правосуддя, обмеження оподаткування Короною, захист церковних прав.
- 1689, **«Біль про права»**, Англія: політичні права, які стосуються діяльності парламенту. Право на вільні вибори, право на свободу слова в межах парламенту, право підданих короля подавати до нього петиції.
- 1789, **«Декларація прав людини і громадянина»**, Франція: люди від народження вільні та рівні у правах; невід'ємними правами людини є свобода, власність, безпека та опір пригнобленню; вільне вираження ідей та поглядів є одним із найцінніших прав людини.
- 1948, **«Загальна декларація прав людини»**: перше глобальне вираження невід'ємних прав, які мають усі люди.

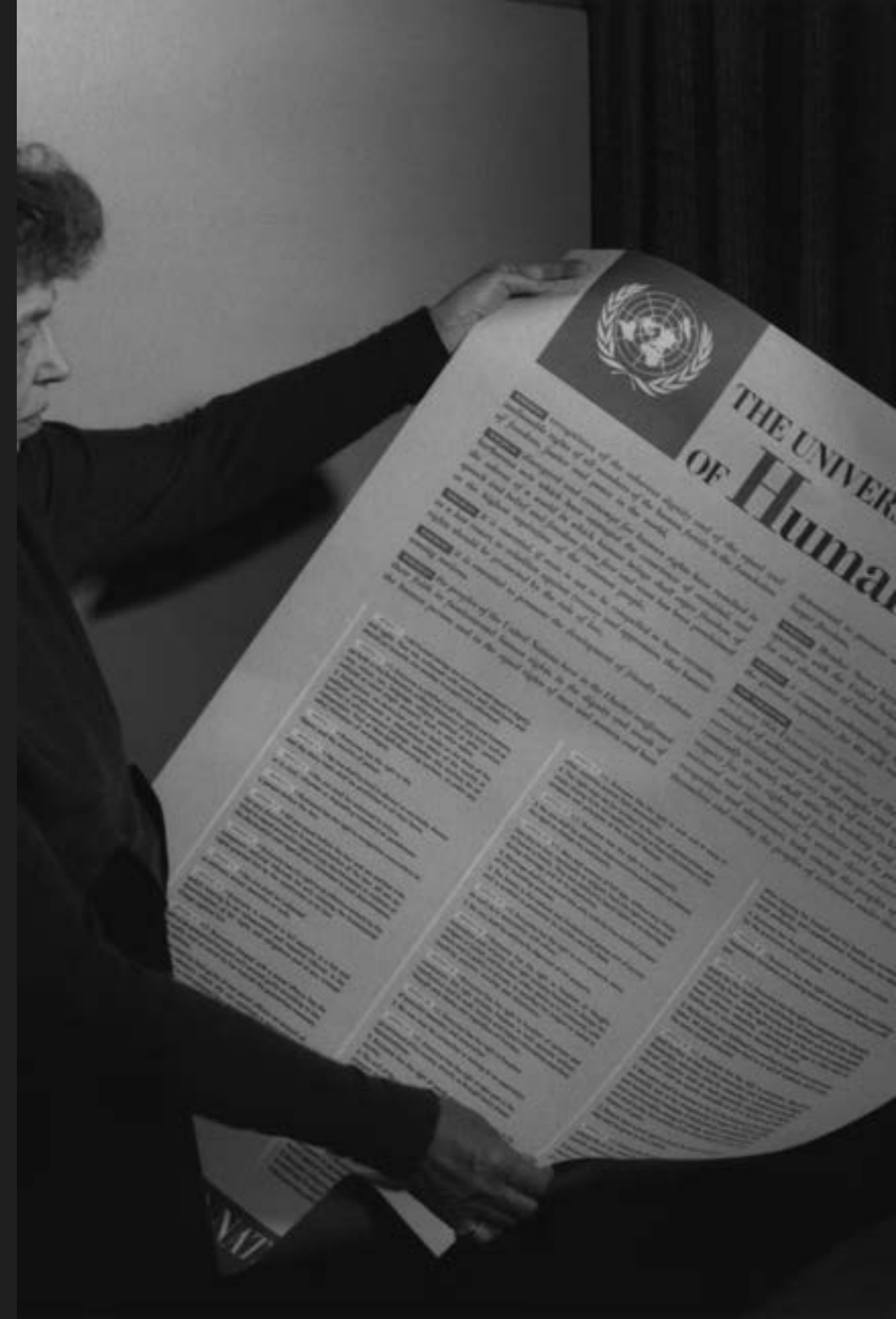


# ЗАГАЛЬНА ДЕКЛАРАЦІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

(10 грудня 1948):

Гарантовані Декларацією права *(мають рекомендаційний характер)*:

- право на життя, на свободу і на особисту недоторканність;
- заборона рабства;
- право людини вважатися невинною до доказу провини;
- ніхто не має зазнавати тортур;
- право на вільне пересування у межах країни та пошук притулку за межами;
- сім'я має право на захист з боку суспільства і держави;
- право на свободу переконань і вільне їх виявлення;
- право на свободу мирних зборів, на працю, на участь в управлінні своєю державою;
- право на освіту, на життєвий рівень для підтримання здоров'я і добробуту; право на відпочинок;
- право на участь у культурному житті та науковому прогресі.



# ПРАВА ЗГІДНО З КОНСТИТУЦІЄЮ УКРАЇНИ

- Стаття 21. Усі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах. Права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними.
- Стаття 22. Права і свободи людини і громадянина, закріплені цією Конституцією, не є вичерпними. Конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані. При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод.
- Права людини: право на життя, право на повагу до гідності, право на свободу та особисту недоторканність, таємниця листування, право на свободу думки і слова, свободу світогляду і віросповідання, право на працю, право на освіту.
- **Права громадянина:** право змінити громадянство (ст. 25), право на мирні зібрання (ст. 39), право об'єднуватися у політичні партії та громадські організації (ст. 36), право брати участь в управлінні державними справами, у референдумах, вільно обирати і бути обраними на посади до органів місцевого самоврядування та органів державної влади (ст. 38).



# ОБОВ'ЯЗКИ ЗГІДНО З КОНСТИТУЦІЄЮ УКРАЇНИ

- Стаття 65. Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є **обов'язком громадян України**.
- Обов'язки, які стосуються кожного (тобто, громадян України та усіх, хто перебувають на території України): не заподіювати шкоду природі, культурній спадщині; сплачувати податки; не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей.



# ОБМЕЖЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

У кризових ситуаціях держава може застосувати виняткові заходи, що частково обмежують реалізацію прав людини, аби завадити погіршенню. Утім, це не відбувається безконтрольно, за волею окремих осіб. Із позиції правозахисної організації, такі обмеження можуть бути впроваджені за умови, що відповідають трьом критеріям:

- **Законність** – тобто обмеження повинні бути правовим шляхом зафіксовані в законодавстві, чітко окреслені для уникнення зловживань через подвійні трактування та обмежені в часі.
- **Очевидна і прозора необхідність та пропорційність** – тобто суспільству має бути чітко зрозуміло, навіщо ці обмеження, а їхній рівень має відповідати рівню загрози й бути найменшим із можливих.
- **Мають на меті захист чітко визначених суспільних інтересів**, як-от національної безпеки, громадського порядку, здоров'я чи моралі населення, або ж **прав вразливих груп** (люди з інвалідністю, корінні народи тощо).



# ВІДСТУПИ УКРАЇНИ ВІД ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЩОДО ПРАВ ЛЮДИНИ

В умовах воєнного стану, Україна може здійснювати відступи від певних прав людини, закріплених Конституцією. Про це вона повідомляє Раді Європи. Інформацію стосовно відступів можна дізнаватися [на відповідній сторінці](#).

Остання версія відступів (12.08.2024) наявна за [цим посиланням](#).

Наразі, Україна відступає від прав на: свободу пересування (ст. 33 КУ); недоторканність житла (ст. 30 КУ); власність (ст. 41 КУ); освіту (ст. 53 КУ); мирні зібрання (ст. 39); брати участь в управлінні державними справами, референдумах, обирати і бути обраними до органів державної влади і місцевого самоврядування (ст. 38); свобода думки і слова, вільне вираження поглядів і переконань (ст. 34 КУ); невтручання в особисте і сімейне життя (ст. 32 КУ).




# ЯК ВІДСТОЮВАТИ ВЛАСНІ ПРАВА ТА ПРАВА ІНШИХ ЛЮДЕЙ?

ОБМІН ДОСВІДОМ.

AMNESTY  
INTERNATIONAL





**«ПРАВА ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ  
український досвід та інші  
збройні конфлікти ХХ-ХХІ ст.»**

*“Лише шляхом війни великі релігії стали надбанням усього світу, війни витягнули найбільш здібні народи з темного ґрунту до світла, а безліч рабів завдяки їм стали вільними”*

AMNESTY  
INTERNATIONAL



ТРАЙБ

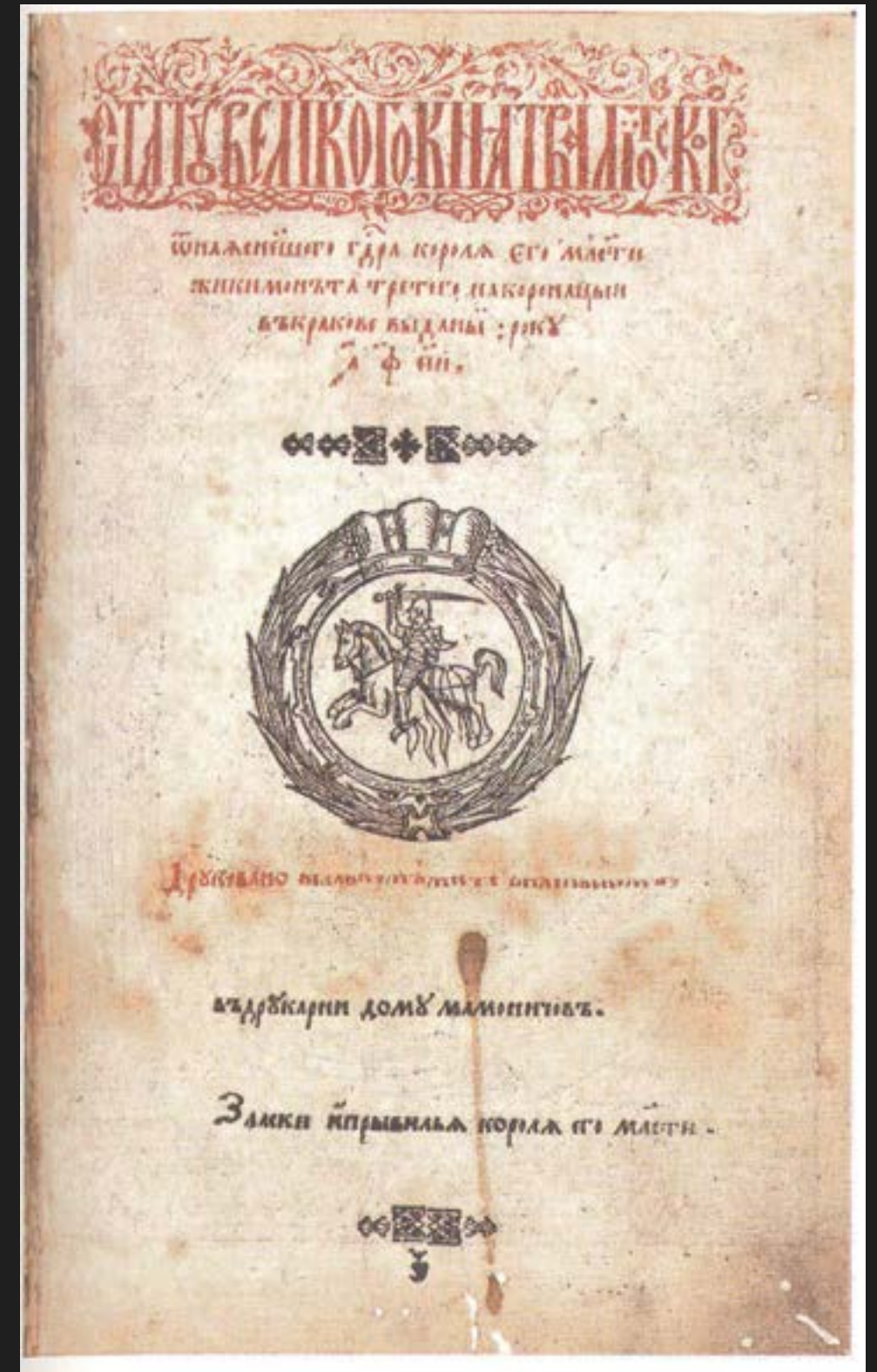
# ВІД СТАНОВИХ ПРАВ ТА ПРИВІЛЕІВ ДО «ЗАГАЛЬНОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ»

**Привілеї** – законодавчі акти в Королівстві Польському та Великому князівстві Литовському ( з 1569 – Речі Посполитої), XII – XVIII ст., які надавалися окремим особам, станам, групам та землям, у вигляді грамот.

**Привілей** – виключне становище індивіда чи соціальної групи, пов'язане з особливими можливостями, умовами їхньої життєдіяльності, що виділяє їх із суспільства та ставить над ним.



- **«Велика хартія вольностей»**, 1215 р., Англія: переважно стосується відносин монарха і вільних людей, тобто баронів. Захист від незаконного ув'язнення, доступ до правосуддя, обмеження оподаткування Коронаю, захист церковних прав.
- **«Білль про права»**, 1689 р., Англія: політичні права, які стосуються діяльності парламенту. Право на вільні вибори, право на свободу слова в межах парламенту, право підданих короля подавати до нього петиції.
- **«Литовські статuti»**, 1529, 1566, 1588 рр. – особиста недоторканність, ідеї рівності «вільних людей», захист прав «громадян»
- **Шляхетські права та привілеї** - законодавчі акти XIV-XVIII ст, видані монархом, стосувалися прав шляхетської верстви.



## «ЗОЛОТІ ВОЛЬНОСТІ»

- Право на володіння землею, право на участь у державному житті через представництво.
- Особиста недоторканність – *«жодного не ув'язнимо без судового вироку»*.
- Право на самоврядування.
- Право на повстання (рокош).
- Рівні права представників спільноти, не залежно від віросповідання, майнового та фінансового стану.
- Право вето на сеймі.
- Податкові пільги.
- Гербові привілеї.



# УКРАЇНА В ПЕРШІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ

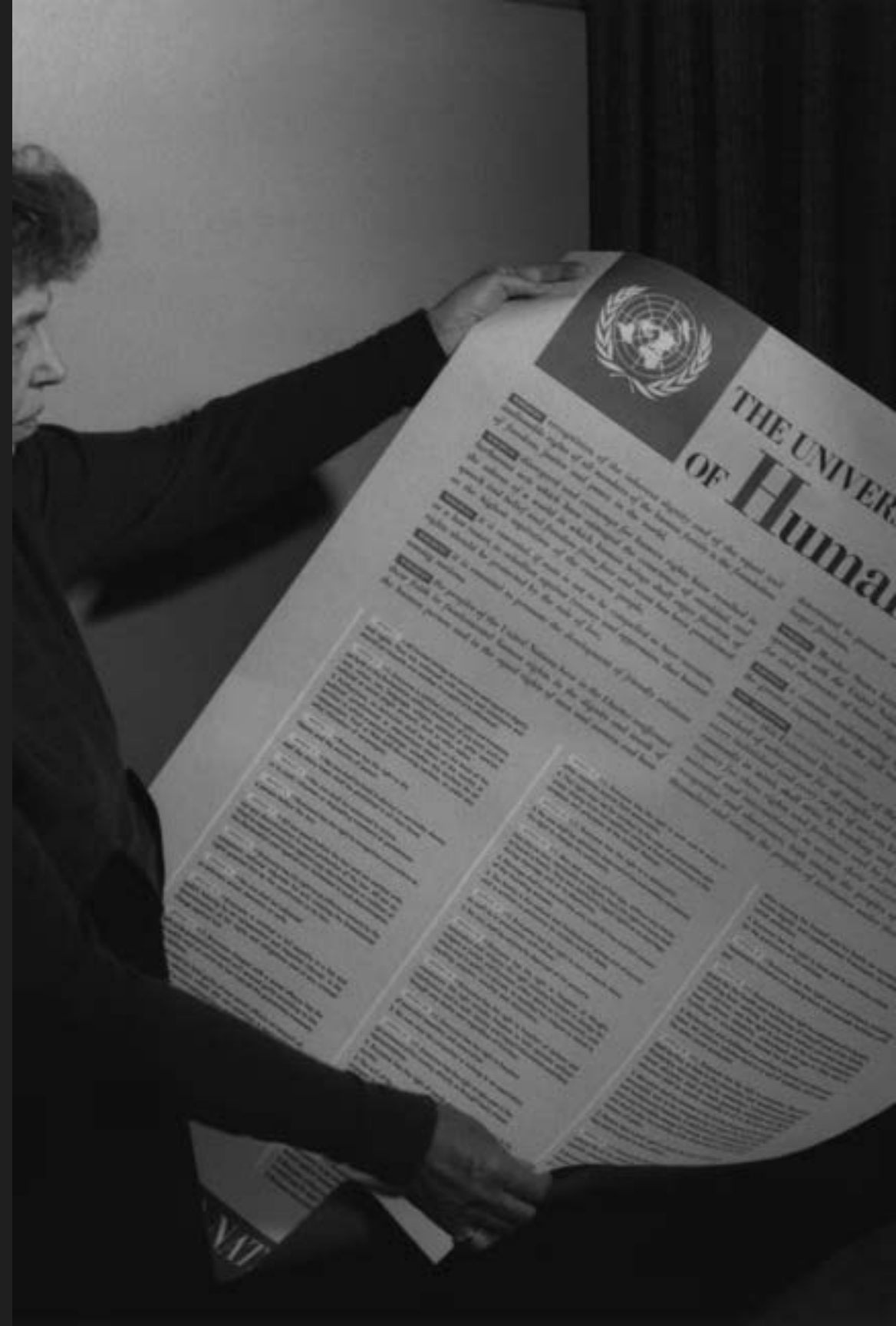
## Універсали Центральної Ради

**I Універсал:** право людини на участь в політичному житті, обирати та бути обраним, гарантії вільного вибору та рівність перед законом.

**III Універсал:** право на працю та її гідні умови, право на трудову власність, право на професійний та справедливий суд, повага до честі та гідності людини. Гарантія свободи слова, друку, віри, зібрань, союзів, страйків, недоторканність особи та помешкання, право та можливість уживання місцевих мов у відносинах з усіма державними установами, гарантії прав національних меншин.



**ДЯКУЄМО ЗА  
УВАГУ!**



# Інвалідність, інклюзивність та розмаїття

Як людство розуміє інвалідність і як живе в інвалідованому світі



# З чим у вас асоціюється “Інвалідність”?

Напишіть у чат або скажіть голосом

# Як говорити про інвалідність?

**Про себе говоріть так, як  
ви вважаєте за потрібне**

# Запитайте в людини



# Довідник безбар'єрності

## Інвалідність



ДО СПИСКУ



Наприклад: жестова мова



Оберіть тематику, яка вас цікавить

Жестова мова



Крісло колісне



Людина з інвалідністю



Людина з порушенням  
сприйняття кольору



Людина з порушеннями /  
порушеннями функцій



Людина з порушеннями зору



Людина з порушеннями слуху



Людина, яка користується  
кріслом колісним



Людина, яка спілкується за  
допомогою альтернативних  
засобів комунікації, наприклад,  
жестовою мовою, спеціальних  
картинок тощо

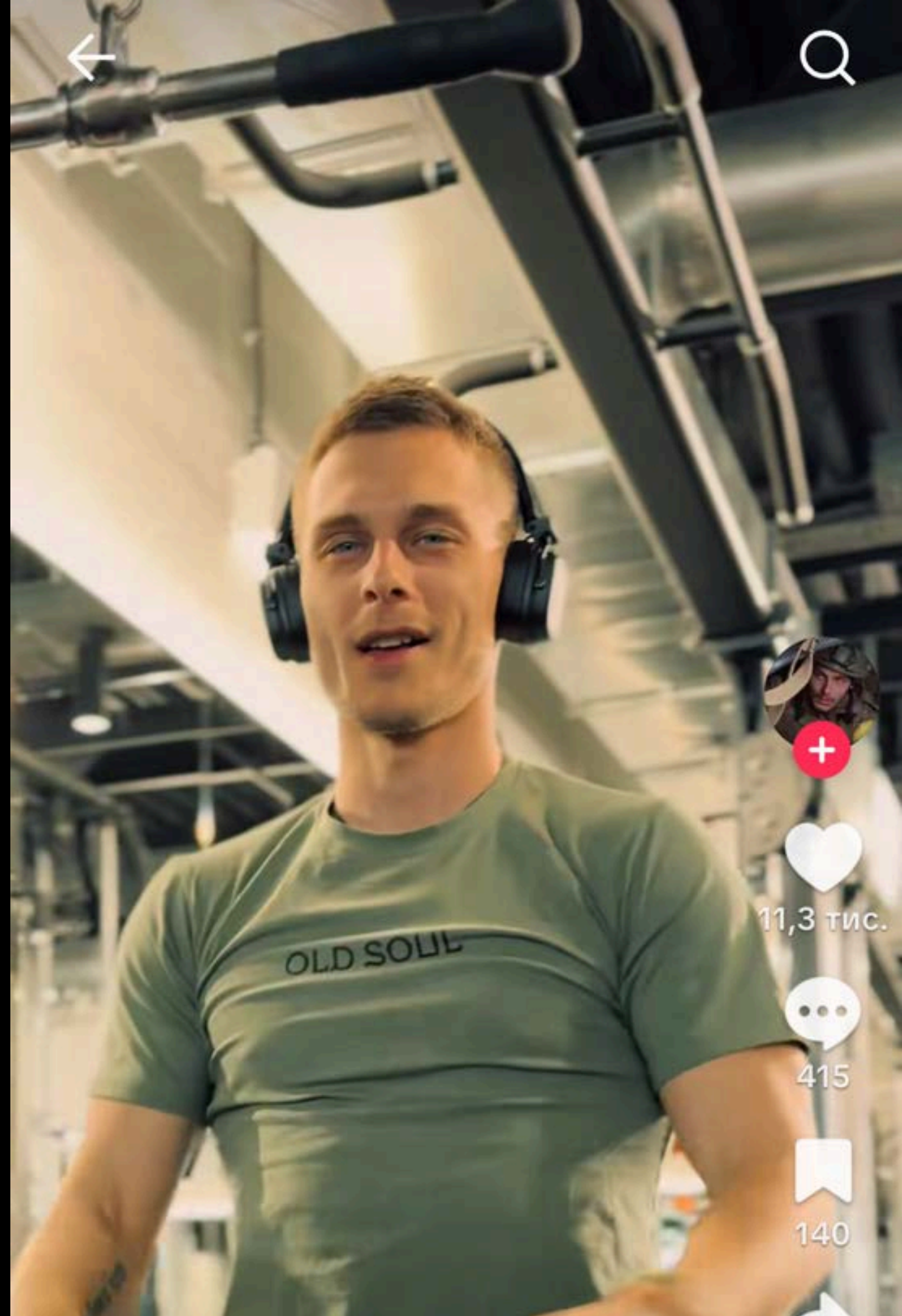
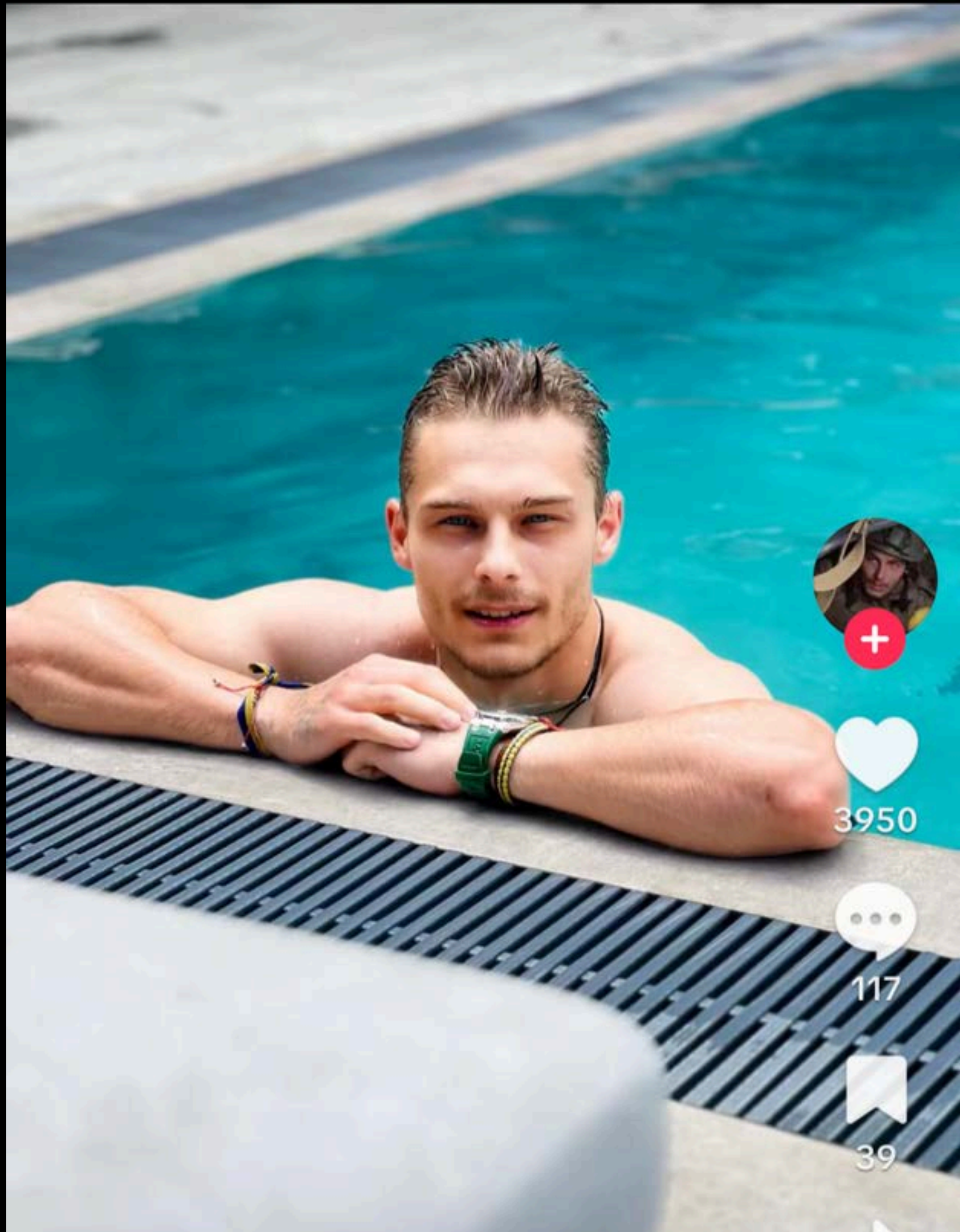


Має порушення рухових функцій



Маломобільні групи населення



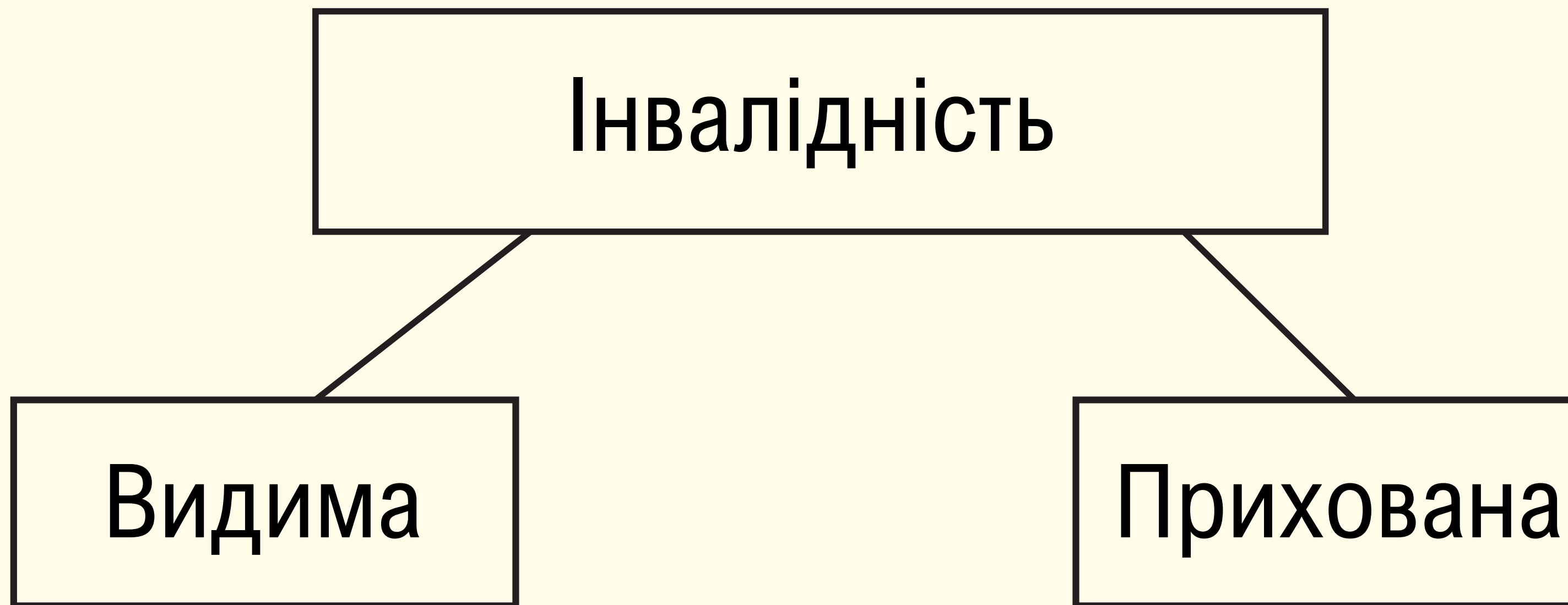




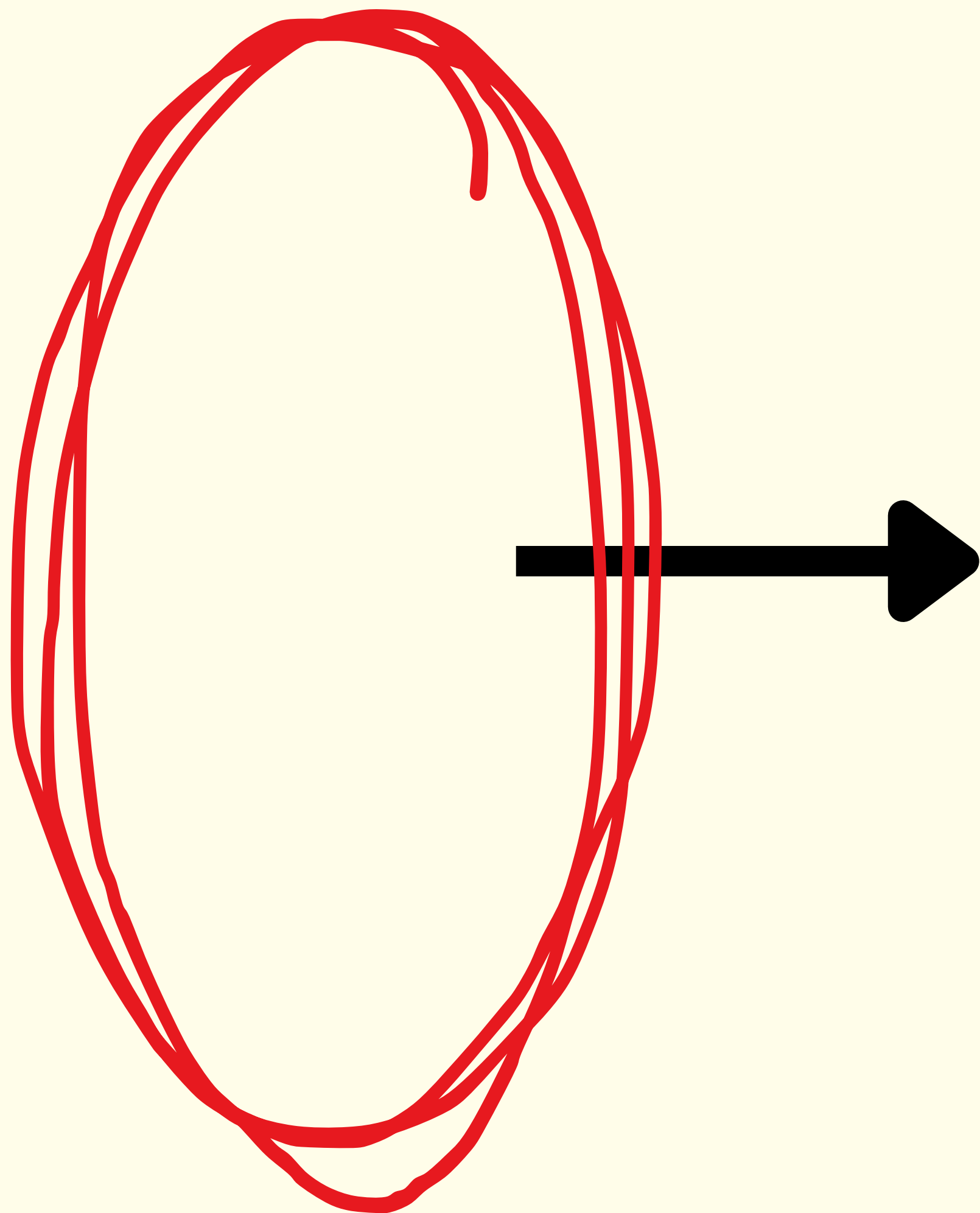


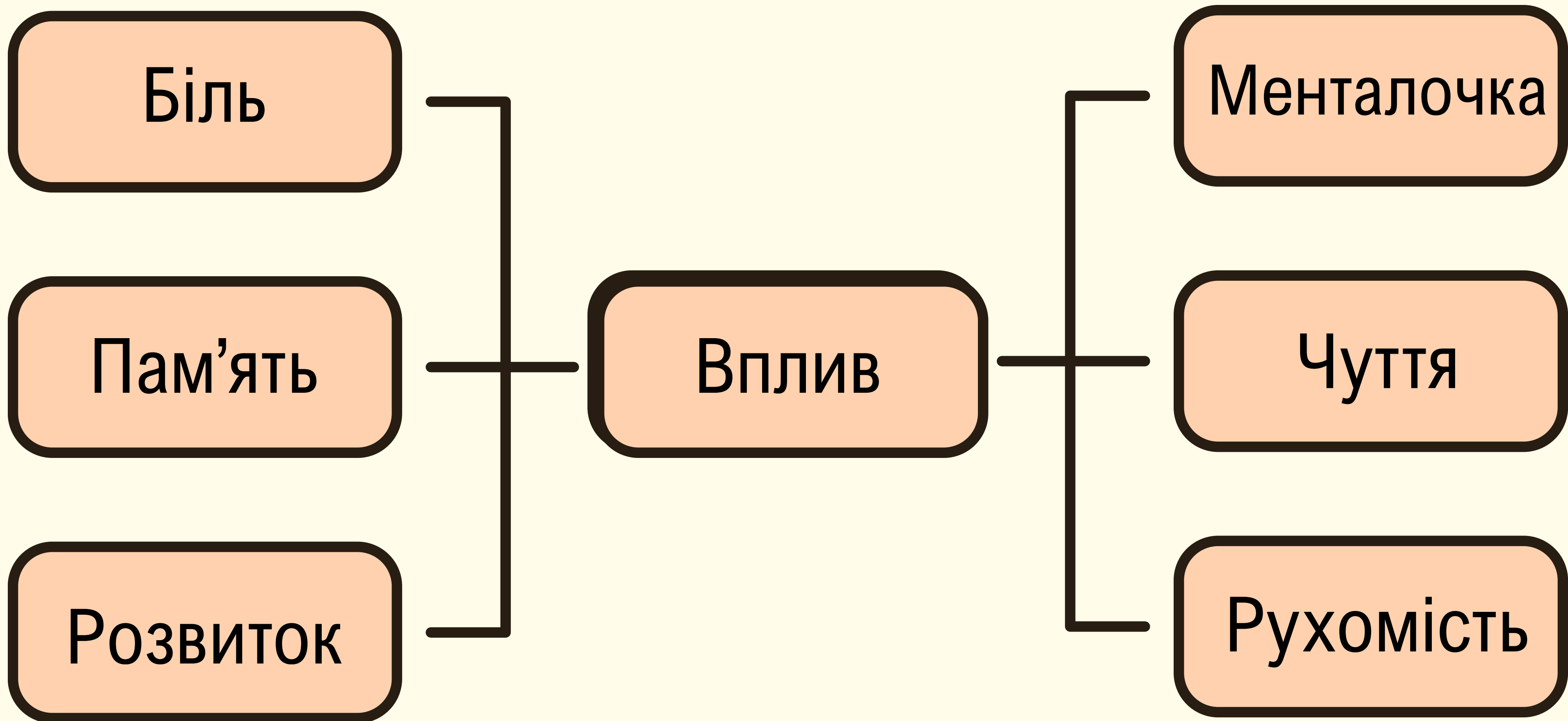
# Інвалідність до біса різна

І розуміють її по-різному









# Нейровідмінність



Понад 3 мільйони  
українців та українок  
мають інвалідність

# То що таке інвалідність?



1. Медична / реабілітаційна модель
2. Соціальна модель
3. Правозахисна модель

Права  
людини = Права людини  
з інвалідністю

Акція на Майдані Незалежності у Києві у межах Національного форуму щодо прав людей з інвалідністю.  
2 грудня 2024 року. Суспільне/Влада Колодій



AMNESTY  
INTERNATIONAL



на рівних

ПОГОВОРИМО  
ПРО ДОСТУПНІСТЬ?

Софія Лавренюк - соціологиня,  
голова ГО "На рівних",  
[lavrenuksofi@gmail.com](mailto:lavrenuksofi@gmail.com)



**AMNESTY  
INTERNATIONAL**



**ДАВАЙТЕ ЗНАЙОМИТИСЯ!**

- 1. ЩОСЬ, ЩО ВИ Б ХОТІЛИ РОЗПОВІСТИ ПРО СЕБЕ**
- 2. ВАШІ ОЧІКУВАННЯ**
- 3. ЧИ МАЛИ ДОСВІД СТВОРЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРОЄКТІВ?**
- 4. ЯКІ НАВИЧКИ ВАМ ВАЖЛИВО ЗДОБУТИ?**

AMNESTY  
INTERNATIONAL



ТІР  
ТРАЙБ

ЩО ВИ ЗАПАМ'ЯТАЛИ З ПОПЕРЕДНЬОЇ СЕСІЇ?



AMNESTY  
INTERNATIONAL



ТІР  
ТРАЙБ



# РОЗВИТОК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК З ДОСТУПНОСТІ ТА СТВОРЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРОЄКТІВ



AMNESTY  
INTERNATIONAL



ТРАЙБ



**AMNESTY  
INTERNATIONAL**



# ДОСТУПНІСТЬ

AMNESTY  
INTERNATIONAL



забезпечення рівного доступу всім групам населення до фізичного оточення, транспорту, інформації та зв'язку, інформаційно-комунікаційних технологій і систем та послуг, як у міських, так і в сільських районах.

Доступність стосується місць навчання і праці, житла, громадських закладів, транспорту, вулиць, — зрештою, всього, що нас оточує.

AMNESTY  
INTERNATIONAL



ФОРМУЛА

ДБН + КРИТИЧНЕ  
МИСЛЕННЯ = ДОСТУПНІСТЬ

AMNESTY  
INTERNATIONAL



ТРАЙБ  
ТРАЙБ

# ДЛЯ КОГО ЦЕ ПОТРІБНО І ХТО ТАКІ МГН?



легше  
на Еверест  
вилізти

ЛЮДИ, які відчувають  
тимчасові чи постійні труднощі  
при самотійному пересуванні,  
орієнтуванні у просторі,  
отриманні інформації чи послуг,  
комунікаціях із оточуючими

ПРО КОГО ЦЕ?

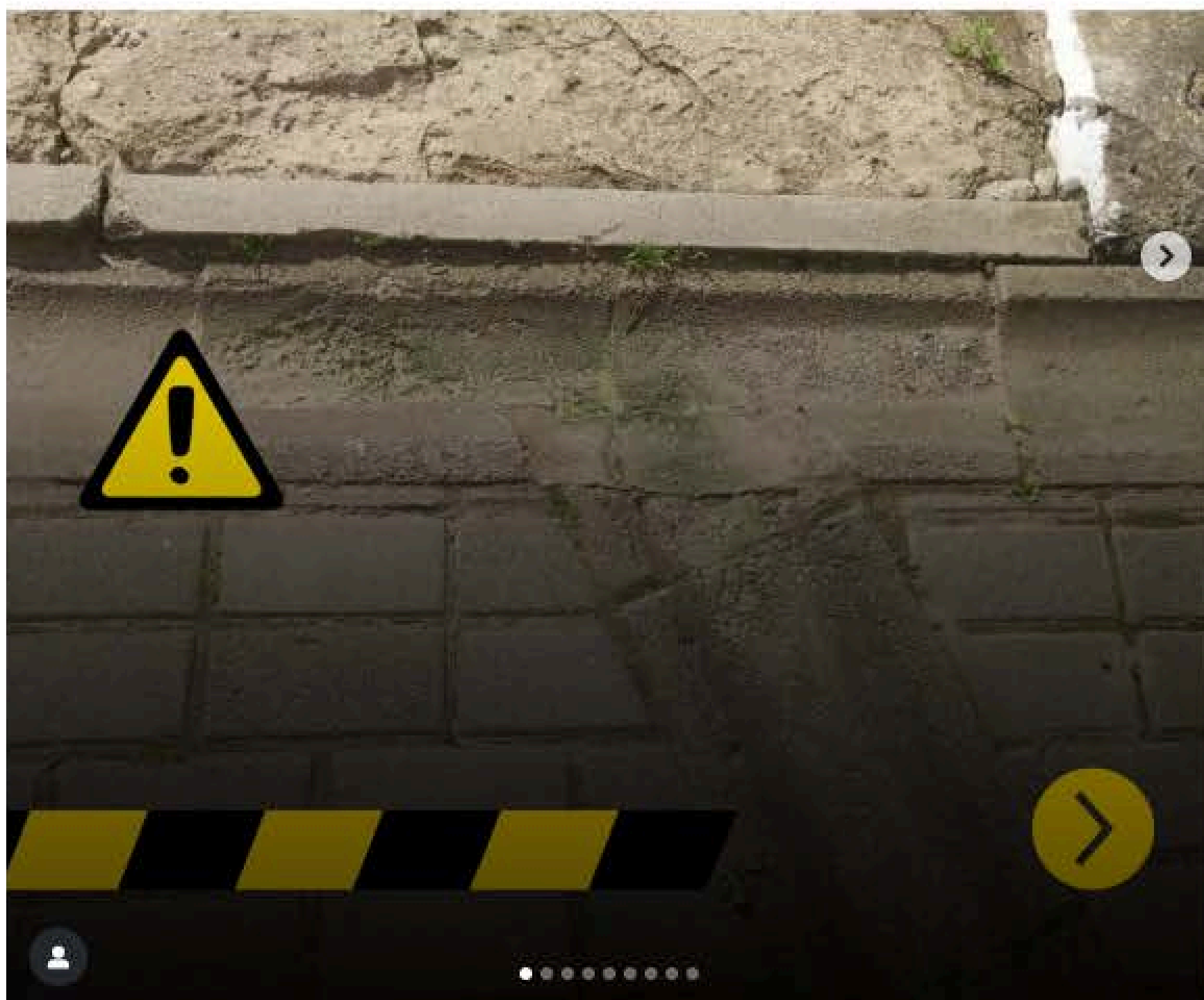
**AMNESTY**  
INTERNATIONAL



- ЛЮДИ З ІНВАЛІДНІСТЮ;
- ВАГІТНІ ЖІНКИ;
- ЛЮДИ З ДИТЯЧИМИ ВІЗКАМИ;
- ДІТИ ДО 6 РОКІВ ТА ЇХ СУПРОВОДЖУЮЧІ;
- ЛЮДИ З ТИМЧАСОВИМ ПОРУШЕННЯМ ЗДОРОВ'Я ПІД ЧАС ХВОРОБИ, ПІСЛЯ ХВОРОБИ, ІЗ ПІДВИЩЕНИМ/ПОНИЖЕНИМ ТИСКОМ, ТИМЧАСОВИМИ ТРАВМАМИ ТОЩО;
- ЛЮДИ, ЯКІ ЗНАХОДЯТЬСЯ В ПЕРІОДІ (СТАНІ) АДАПТАЦІЇ (РЕАБІЛІТАЦІЇ) ПІСЛЯ ХВОРОБИ, ТРАВМИ, ПОРАНЕННЯ, ОКУПАЦІЇ, ПОЛОНУ;
- ЛЮДИ ПОХИЛОГО ВІКУ;
- ЛЮДИ З ВАЖКИМИ ВАЛІЗАМИ ЧИ БАГАЖЕМ;
- ЛЮДИ З НАДМІРНО ВИСОКОЮ АБО МАЛОЮ ВАГОЮ, ВИСОКОГО АБО НИЗЬКОГО ЗРОСТУ;
- ЛЮДИ ЯКІ НЕ ОРІЄНТУЮТЬСЯ НА МІСЦЕВОСТІ;
- НЕУВАЖНІ, З ТЕЛЕФОНАМИ, НАВУШНИКАМИ, ПІД ВПЛИВОМ СТРЕСУ, У СТАНІ АЛКОГОЛЬНОГО СП'ЯНІННЯ ТОЩО.

# ВІДКРИТІ СТОКИ — ПРИХОВАНА НЕБЕЗПЕКА

## Життя може змінитися за одну мить...



zahyst\_cv та maniasha.nikitina



zahyst\_cv 🔍 Бар'єрність може коштувати життя

Маємо серйозну тему для роздумів і дій.

У багатьох містах і селах України можна побачити відкриті стічні канали, люки без кришок, зруйновані водостоки чи інші інженерні елементи, які становлять серйозну загрозу для пішоходів.

Проте найбільше ризику зазнають люди з інвалідністю, діти, люди старшого віку та гості громад, які не знайомі з місцевими небезпеками.

Минулого тижня голова правління нашої організації - Марія Нікітіна @maniasha.nikitina, яка пересувається на кріслі колісному, під час прогулянки Івано-Франківськом потрапила колесами у відкритий стічний канал. Вона випала з крісла та отримала серйозні травми — перелом правої ноги, складну травму лівої ноги. Зараз вже відбулась операція, а попереду тривала реабілітація.

Цього не мало статися.

Кожна громада несе відповідальність за безпеку своїх жителів і гостей.

Відкриті стоки — це не просто питання естетики чи недбалості комунальних служб. Це реальна загроза життю та здоров'ю



Уподобали alexandra\_vovchenko і ще 386

7 червень



Додайте коментар...

Опублікувати

**AMNESTY**  
INTERNATIONAL



**ТРАЙБ**

# УНІВЕРСАЛЬНІ ОЗНАКИ ДОСТУПНОСТІ:

- ПРостоРо — проходи достатньої ширини, щоб усі могли вільно пересуватися.
- БЕЗпЕЧНО — не має перешкод і бар'єрів на шляху.
- РІВНО — поверхні без перепадів, а якщо є сходи чи нахили — то з дотриманням норм та альтернатив.
- ДОСТУП ДО ПОСЛУГ — усі елементи (стійки, полиці, кнопки виклику) на зручній висоті для кожного.





ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ФІЛОСОФІЇ СВІТУ  
ЗРУЧНОГО ДЛЯ ВСІХ.

ПРОВІДНЕ УРБАН-БЮРО ПОВНОГО ЦИКЛУ, ЯКЕ  
ТРАНСФОРМУЄ МІСТА  
І ПРОСТОРИ, СТАВЛЯЧИ ЛЮДИНУ В ЦЕНТР ВСІХ РІШЕНЬ



РОБИМО СВІТ НАВКОЛО ДОСТУПНИМ

ЦЕНТР КООРДИНАЦІЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА ПРОМОЦІЇ  
БЕЗБАР'ЄРНОСТІ ЯК НОВОЇ СУСПІЛЬНОЇ НОРМИ



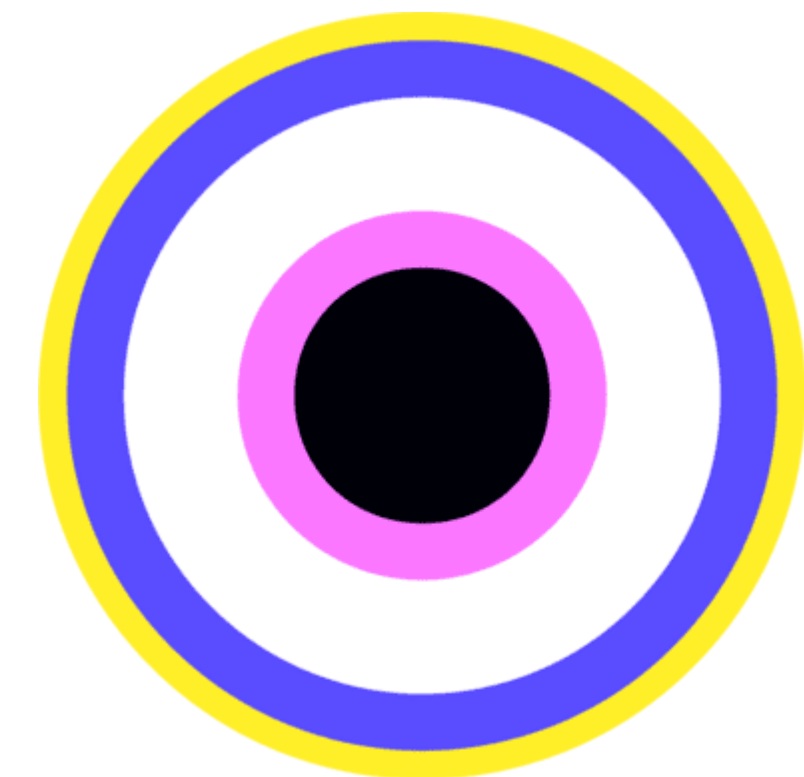
БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ



**ACCESS**  
LAB

ТЕСТУЄМО САЙТИ І ЗАСТОСУНКИ НА ДОСТУПНІСТЬ

РОБИМО ФІЛЬМИ ДОСТУПНИМИ ДЛЯ НЕЗРЯЧИХ  
ТА НЕЧУЮЧИХ ЛЮДЕЙ



НАВЧИВСЯ ЖИТИ ПІСЛЯ ТРАВМИ САМ - НАВЧИ ІНШОГО!

ОБ'ЄДНУЄМО ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАРАДИ ГІДНОГО ЖИТТЯ  
КОЖНОЇ ЛЮДИНИ З ІНВАЛІДНІСТЮ



**VETERAN  
HUB**

VETERAN HUB – МЕРЕЖА ПІДТРИМКИ  
ДЛЯ ВОЇНІВ ТА ЇХНІХ БЛИЗЬКИХ

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ, ЯКА СТВОРЕНА  
ДЛЯ ДОПОМОГИ ЛЮДЯМ З ПОРУШЕННЯМ СЛУХУ.  
І СВІТ ПОЧУЄ ТИХ, ЩО НІ.



**FIGHT  
FOR  
RIGHT**

БОРЕМОСЯ ЗА ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДЕЙ  
З ІНВАЛІДНІСТЮ В УКРАЇНІ.

ПРОСВІТНИЦЬКИЙ ПРОСТІР «ХАРТІЇ», ЩО ОБ'ЄДНУЄ ЦИВІЛЬНИХ І ВІЙСЬКОВИХ



# ОБГОВОРЕННЯ

А З ЯКИМИ БАР'ЄРАМИ САМЕ  
ВИ СТИКАЄТЕСЯ У  
ПОВСЯКДЕННОМУ ЖИТТІ?

ПОГНАЛИ





# ДОМАШКА - ЩО З ЦИМ МОЖНА ЗРОБИТИ?

ОПИС, ЦІЛІ, ЗАВДАННЯ,  
АКТУАЛЬНІСТЬ, ЦА, РЕЗУЛЬТАТИ,  
РИЗИКИ

